

Súd: Okresný súd Nové Mesto n/V
Spisová značka: 9P/49/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514202291
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2015:3514202291.6

Rozhodnutie

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. H. T., B.. J. XX.XX.XXXX, T.. T. T., B.. J. XX.XX.XXXX, T.. J. T., B.. J.H. XX.XX.XXXX, deti rodičov matky U. T., bytom L. XXX, zast. v konaní JUDr. Máriou Cagalovou, advokátkou v Novom Meste nad Váhom, Poľovnícka 2040/10, a otca Y. T., X. L. XXX, deti v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej takto

rozhodol:

I. Mal. H. T., B.. J. XX.XX.XXXX, T.. T. T., B.. J.

XX.XX.XXXX, H. T. J. T., B.. J.H. XX.XX.XXXX, sa zverujú do osobnej starostlivosti matky. Zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach budú obaja rodičia.

II. Otec detí je povinný prispievať na výživu mal. H. mesačne sumou XXX,-Eur, na výživu mal. T. mesačne sumou XX,-Eur a na výživu mal. J. mesačne sumou XX,-Eur, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky detí počnúc 27.05.2014.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 27.05.2014 do 12.02.2015

v celkovej sume XXX,XX Eur u mal. H., v celkovej sume XXX,XX Eur u mal. T. a v celkovej sume XXX,XX Eur u mal. J. je otec detí povinný zaplatiť v mesačných splátkach po XX,-Eur u každého dieťaťa spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 21.02.2014 č.k. 8P/16/2014-14 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým súd uložil otcovi detí platiť výživné na mal. H. v sume XX,-Eur mesačne, na mal. T. v sume XX,-Eur mesačne a na mal. J. v sume XX,-Eur mesačne. Na základe podaného odvolania otca detí bolo toto Uznesenie Uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 24.04.2014 č.k. 19CoP/29/2014-24 zmenené tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol zamietnutý.

Vzhľadom k tvrdenej situácii v rodine detí bolo Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 21.04.2014 č.k. 9P/49/2014-8 začaté konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom.

Ako vyplynulo z vyjadrenia matky detí, stále s otcom detí žijú v spoločnej domácnosti. Náklady na varenie, kúpu vecí pre deti hradí ona, náklady na bývanie hradil otec detí. Matka detí mu prispievala polovicou nákladov na smeti. Matka detí bola do septembra 2013 na materskej dovolenke, poberala len rodičovský príspevok, potom opäť nastúpila do zamestnania. Dcéra H. má celiakiu, preto jej stravu varila doma, avšak príspevok na toto stravovanie vo výške 38,-Eur poberal otec detí. Mal. T. v čase začatia konania mal bežné výdavky, navštevoval materskú školu, syn J. navštevoval Špeciálnu školu v Brezolupoch, kde sa zameriavajú na autizmus a poruchy reči. Náklady na školu vo výške 56,-Eur mesačne hradila matka maloletého. Následne do tejto školy začal chodiť aj syn T., jeho výdavky sú o niečo vyššie. Otec maloletého platil okrem nákladov na bývanie aj škôlku pre syna, čo mohlo byť okolo 30,-Eur mesačne. Náklady na stravu hradí matka detí. Poplatky do školy pre dcéru H. hradia čiastočne obaja rodičia. V starostlivosti o deti pomáhali matke jej rodičia, platili napríklad náklady na strojček dcére. Oblečenie na deti dostávala od svojho brata formou daru. Matka detí sa nevedela presne vyjadriť k tomu, aké sú celkové náklady na deti mesačne, ktoré platí sama, uviedla však, že často jej žiadne peniaze nezostávajú, napríklad benzín ju stojí cca 60,-Eur mesačne, keďže syna musí vozit' do internátnej školy. Dostáva však príspevok 32,-Eur ako sociálnu dávku. Dostala tiež príspevok na auto pre syna, časť ceny zaplatila z úveru, ktorý spláca vo výške 80,-Eur mesačne. Uviedla tiež, že doteraz všetky darčeky pre deti hradila sama. Rodinné prídavky začala poberať až potom, čo podala na súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia. S deťmi k doktorom chodí otec aj ona. Uviedla tiež, že počas celého manželstva mali s otcom detí oddelené financie, otec sa o deti riadne nestará, napríklad ich nechá pri bazéne samé.

Otec detí uviedol, že sa na ich výžive podieľa. Rovnako ako matka detí aj on uvarí, nemôže za to, že matka deťom povie, aby jeho jedlo nejedli. Synovi T. chystá raňajky, platí mu obedy v MŠ. Náklady na bývanie platí vo výške 195,82,-Eur, platí aj daň, túto si potom s matkou detí rozdelili, rovnako ako i poplatok za smeti. Keď je treba, kúpi deťom veci aj on. Nikdy dcére nepovedal, že by jej nezaplatil nejaké náklady do školy, ak ich potrebuje. Kúpil jej napríklad učebnicu na angličtinu za 35,-Eur. S dcérou navštevuje diabetológa v Bratislave, na kontrolu chodí každé dva mesiace. S dcérou chodí aj na gastroenterológiu do Trenčína, čo je raz za pol roka, s dcérou a synom navštevuje nefrológa cca raz za pol roka. Poberá príspevok na bezlepkovú diétu, čo je 36,77 Eur, náklady na túto diétu sú o niečo nižšie. Rodinné prídavky minie na deti, v súčasnosti ich však už nepoberá. Daňový bonus poberal, kým bola matka detí na materskej dovolenke. Myslí si, že náklady jeho a matky sú zhruba na rovnakej úrovni. Je pravdou, že matkin brat deťom nosí oblečenie z Anglicka, rovnako i matka detí im oblečenie kupuje. S deťmi chodievala na výlety, kúpil im bazén, trampolínu. Syn J. nie je jeho biologickým synom, matka ho má s pánom T. z Hornej Stredy, otcovstvo však nezapieral, pretože chcel manželstvo udržať.

Kolízny opatrovník navrhol deti zverit' do osobnej starostlivosti matky a výživné určiť vo výške XXX,-Eur mesačne na H., XXX,-Eur mesačne na T. a XX,-Eur mesačne na J..

Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, správami o príjmoch rodičov, správami o poberaní rodinných prídavkov, rodičovského príspevku, potvrdeniami o návšteve škôl a MŠ, lekáorskými správami, potvrdenkami o platení nákladov na bývanie, smeti, Zmluvou o úvere, Zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru- Flixipôžička, dokladmi o výdavkoch na deti, správou kolízneho opatrovníka a výsluchom účastníkov konania.

Rodičia detí sú doposiaľ manželmi. Na tunajšom súde je vedené konanie o rozvod ich manželstva pod sp. zn. 8P/49/2014, konanie doposiaľ nie je skončené. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 08.10.2014 a napokon i z vyjadrení účastníkov jednoznačne vyplýva, že vzťahy v rodine sú narušené, manželstvo rodičov nefunguje tak, ako by malo. Výchova detí je rozdelená a neprebíha spoločne oboma rodičmi. Obaja rodičia sa do určitej miery podieľajú na starostlivosti o deti. V súčasnosti je situácia taká, že syn T. H. J. sú počas pracovných dní v Š. Š. P. X. a cez víkendy s rodinou. Dcéra H. navštevuje strednú školu v Trenčíne, z tohto dôvodu matka počas pracovných dní býva u svojich rodičov, aby mala dcéra jednoduchšie dochádzanie do školy. Cez víkendy je rodina pohromade, aj keď iba fyzicky v jednom dome. Vzťahy sa zhoršili s najväčšou pravdepodobnosťou po narodení syna J., ktorý nie je biologickým synom otca detí. Toto napokon potvrdila i matka detí. Otec detí návrh na zapretie otcovstva nepodal. I keď sú v súčasnosti potreby detí uspokojované sčasti zo strany oboch rodičov, výchova neprebíha spoločne a náklady na deti nie sú hradené rovnomerne.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 3, 4, 5 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

V danom prípade súd zistil, že hoci formálne žijú rodičia detí s deťmi v spoločnej domácnosti (zvyčajne cez víkendy), nejde o spolužitie v pravom slova zmysle. Výchova detí a starostlivosť o ne prebieha oddelene. Z tohto dôvodu bolo podľa názoru súdu potrebné upraviť práva a povinnosť rodičov k deťom tak, aby práva a povinnosti rodičia realizovali rovnomerne a v záujme detí. Podľa názoru súdu ťažisko osobnej starostlivosti o deti je v súčasnej dobe na matke detí, finančne sa na ich nákladoch zúčastňujú sčasti obaja rodičia. Zverenie detí do osobnej starostlivosti matky je v danom prípade v záujme detí. Dcéra Alžbeta trávi čas po škole prevažne so svojou mamou, i keď v starostlivosti o ňu pomáha i otec. S otcom však trávi minimum času. Synovia sú počas týždňa v internátnej škole, cez víkendy je matka detí schopná v plnej miere sa o deti postarať. Súd preto deti zveril do osobnej starostlivosti matky.

Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods.1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Pri určení výživného vychádzal súd z potrieb detí a možností a schopností oboch rodičov podieľať sa na ich výžive.

Maloletá H. navštevuje od septembra 2014 strednú školu v Trenčíne, má zvýšené výdavky na cestovanie. Počas týždňa dochádza do školy z Nového Mesta nad Váhom. Zvýšené výdavky má aj v súvislosti so svojim zdravotným stavom, keďže sa lieči na cukrovku a celiakia. Matka jej stravu zabezpečuje doma. Zvýšené výdavky sú aj v súvislosti so školou, keď je potrebné uhrádzať náklady na pomôcky, literatúru.

Maloletý T. v čase začatia konania navštevoval materskú školu, v školskom roku 2014 a 2015 navštevuje prípravný ročník ZŠI pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou v X.. Náklady sú vo výške 13,50 Eur za mesiac na ubytovanie, 2,52 Eur na deň stravovanie, spolu cca suma 64,-Eur mesačne. T. trpí ochorením obličiek.

Maloletý J. v čase začatia konania navštevoval Špeciálnu materskú školu pri ZŠI pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou v X., rovnako je to i v súčasnosti. Náklady sú vo výške 13,50 Eur za mesiac na ubytovanie, 2,04 Eur na deň stravovanie, spolu cca suma 54,-Eur mesačne.

Matka detí je od novembra 2013 zamestnaná, predtým bola poberateľkou rodičovského príspevku. Jej priemerný zárobok je od začatia konania (27.05.2014) vo výške XXX,XX Eur, za posledných 12 mesiacov je vo výške XXX,XX Eur. Ako uviedla, v tomto príjme sú zahrnuté platby za nadčas, prácu v noci a bonusy, ktoré zamestnávateľ vypláca v súvislosti s dochádzkou do práce.

Otec detí je zamestnaný, jeho priemerný zárobok od začatia konania je vo výške XXX,XX Eur, za posledných 12 mesiacov je vo výške XXX,XX Eur. Podľa vyjadrenia matky detí si otec privyrába hraním v kapele, nepreukázala, v akej výške je príjem otca z tejto činnosti, podľa jeho vlastného vyjadrenia je jeho príjem vo výške cca 50 až 70,-Eur mesačne, spláca však spolu s kolegom aparatúru. Súd preto pri určení výšky výživného vychádzal z príjmu otca detí vo výške cca XXX,-Eur mesačne.

Je zrejmé, že najmä u maloletej H. sú náklady na jej výživu podstatne vyššie ako náklady na synov. H. navštevuje strednú školu, s čím sú spojené nemalé výdavky. V tomto prípade súd za primerané výživné považuje kolízny opatrovníkom navrhovanú sumu 120,-Eur mesačne. Z tejto sumy je matka maloletej schopná vykryť základné potreby dieťaťa a toto výživné je tiež primerané možnostiam oboch rodičov podieľať sa na výžive dieťaťa. Zvýšené náklady na stravovanie budú u matky kompenzované sociálnou dávkou, ktorú v prípade zverenia dcéry do starostlivosti bude poberať.

Maloletý T. H. J. majú zhruba rovnaké náklady, rozdiel je cca vo výške 10,-Eur mesačne na nákladoch na ubytovanie a stravu v škole a určitý rozdiel je aj v nákladoch na školské pomôcky, ktoré sú u T.. Vychádzajúc z týchto skutočností súd potom výživné na mal. T. určil v sume 90,-Eur a na mal. J.Á. v sume 70,-Eur mesačne. Ak zohľadníme náklady, ktoré sú na deti v škole a materskej škole, z tohto výživného bude matka detí aspoň čiastočne schopná pokryť výdavky na stravu v mimoškolskom čase a náklady na oblečenie pri zohľadnení jej vyživovacej povinnosti a osobnej starostlivosti.

Pri takomto určenom výživnom bude životná úroveň členov rodiny zhruba rovnaká, ak zohľadníme, že matka detí bude poberať daňový bonus, rodinné prídavky na deti, sociálnu dávku.

Súd počiatok vyživovacej povinnosti určil odo dňa začatia konania, t.j. od 27.05.2014, keďže je zrejmé, že už v tejto dobe sa rodičia nepodieľali v rovnakej výške na nákladoch na deti a prevažná miera osobnej starostlivosti o deti bola na matke. Tým vznikol u otca detí i dlh na výživnom. Súd pri určení výšky dlhu na výživnom však zohľadnil skutočnosť, že otec na výživu detí prispieval platením nákladov na bývanie,

ktoré na jedného člena rodiny predstavovali sumu cca 40,-Eur (200 Eur : 5 osôb), platil i niektoré ďalšie výdavky.

U maloletej H. by nedoplatok na výživnom za obdobie od 27.05.2014 do 12.02.2015 predstavoval sumu 983,22 Eur (6 dní máj 2014 23,22 Eur, následne jún 2014 až január 2015- 8 mesiacov x 120,-Eur). Od takto určeného nedoplatku súd odpočítal sumu 186,65 Eur (40 Eur x 3 mesiace a 13,33 Eur x 5 mesiacov; suma 13,33 Eur predstavuje zhruba 1/3-inu na ňu pripadajúcich nákladov na bývanie, keďže od 01.09.2014 v spoločnej domácnosti trávi zhruba 1/3-inu svojho času, keďže cez týždeň býva u starých rodičov spolu s matkou). Celkove tak dlh predstavuje sumu 796,57 Eur. Súd nezohľadňoval iné výdavky otca na dcéru z dôvodu, že otec na dcéru poberal daňový bonus a príspevok na stravovanie, teda ostatné náklady mohol hradiť z týchto prostriedkov (napríklad cestovanie na kontroly k lekárom).

U maloletého T. by nedoplatok na výživnom za obdobie od 27.05.2014 do 12.02.2015 predstavoval sumu 737,42 Eur (6 dní máj 2014 17,42 Eur, následne jún 2014 až január 2015- 8 mesiacov x 90,-Eur). Od takto určeného nedoplatku súd odpočítal sumu 186,65 Eur (40 Eur x 3 mesiace a 13,33 Eur x 5 mesiacov; suma 13,33 Eur predstavuje zhruba 1/3-inu na neho pripadajúcich nákladov na bývanie, keďže od 01.09.2014 v spoločnej domácnosti trávi zhruba 1/3-inu svojho času). Celkove tak dlh predstavuje sumu 550,77 Eur. Súd nezohľadňoval iné výdavky otca na maloletého z dôvodu, že otec maloletého poberal na dieťa daňový bonus. Otec maloletého platil ešte náklady na materskú školu (jún 2014), avšak tieto mohol zaplatiť z poberaného bonusu.

U maloletého J. by nedoplatok na výživnom za obdobie od 27.05.2014 do 12.02.2015 predstavoval sumu 573,55 Eur (6 dní máj 2014 13,55 Eur, následne jún 2014 až január 2015- 8 mesiacov x 70,-Eur). Od takto určeného nedoplatku súd odpočítal sumu 159,98 Eur (40,-Eur x 2 mesiace- čas prázdnin, a 13,33 Eur x 6 mesiacov; suma 13,33 Eur predstavuje zhruba 1/3-inu na neho pripadajúcich nákladov na bývanie v čase pobytu v internátnej škole). Celkove tak dlh predstavuje sumu 413,57 Eur. Súd nezohľadňoval iné výdavky otca na maloletého, nakoľko nebolo preukázané, že by iné výdavky uhradil.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Trenčína. V odvolaní sa má uviesť, kto ho podáva, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka a čo sa odvolaním sleduje, odvolanie musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak odvolateľ nepredloží odvolanie v potrebnom počte rovnopisov a s prílohami, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Je potrebné najmä uviesť, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje (dátum vydania rozhodnutia a spisová značka), v čom sa vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha. Ak sa účastníci konania práva podať odvolanie výslovne vzdali, toto právo im už nepatrí.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať v exekúcii.